

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Brza procjena godišnje promjene realnog BDP-a za drugo i treće tromjesečje 2023. godine i inflacije u kratkom roku

Nastavak usporavanja inflacije u trećem tromjesečju 2023. godine

Sarajevo, 25. 9. 2023. godine

Brza procjena godišnje promjene realnog BDP-a za drugo i treće tromjesečje 2023. godine i inflacije u kratkom roku

Nastavak usporavanja inflacije u trećem tromjesečju 2023. godine

Ključne poruke

- *Godišnji rast realnog BDP-a za drugo tromjesečje procjenjujemo na 0,8%.*
- *Usprkos očekivanom rastu aktivnosti u uslužnom sektoru, posebice sektoru turizma, i značajnijem od očekivanog usporavanju inflacije, očekuje se da će gospodarska aktivnost u trećem tromjesečju ostati relativno prigušena, slijedom sve izraženijeg pada vanjske tražnje. Preliminarna procjena rasta realnog BDP-a u trećem tromjesečju iznosi 0,9%.*
- *Očekuje se da će inflacija biti značajna i u drugoj polovici tekuće godine, ali znatno niža nego u prvoj polovici godine. Najveći dio inflatornih pritisaka trenutačno je posljedica rasta domaćih cijena, koji nisu pod utjecajem rasta cijena hrane i energenata na inozemnom tržištu.*
- *Podaci službene statistike za lipanj i srpanj ukazuju na neočekivano snažno usporavanje inflacije, što je rezultiralo i relativno značajnom revizijom procjene temeljne i ukupne inflacije u kratkom roku. U ovom krugu procjene inflacije, projiciramo da bi temeljna inflacija mogla biti 6,0% i ukupna inflacija 4,0% u trećem tromjesečju.*
- *Preliminarna procjena ukupne inflacije za četvrto tromjesečje je 3,5%.*

Na osnovu dostupnih službenih statističkih podataka, i informacija s međunarodnih tržišta objavljenih do 11. rujna, Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) procjenjuje godišnji rast realnog BDP-a u drugom tromjesečju 2023. godine na 0,8%, što je identično prethodnoj procjeni iz lipnja, kada smo imali podatke visoke frekvencije za travanj.

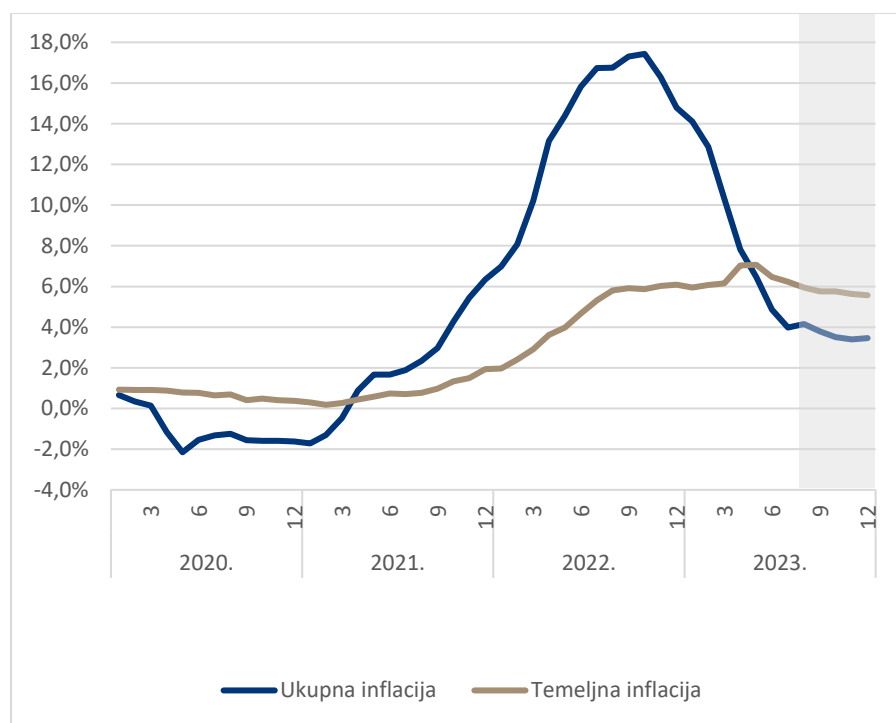
Procjenjujemo da je značajan doprinos gospodarskoj aktivnosti u trećem tromjesečju dao sektor usluga, prvenstveno djelatnosti vezane uz turizam. Posljedično, a u kontekstu slabljenja inflatornih pritisaka, procjenjujemo nešto veći rast realnog BDP-a u trećem tromjesečju u odnosu na prethodno tromjesečje. Imajući u vidu da se trend pada industrijske proizvodnje i izvoza na godišnjoj razini nastavio i u srpnju, izvjesno je da će se trend skromne gospodarske aktivnosti nastaviti i u trećem tromjesečju. Naša prva procjena godišnjeg rasta realnog BDP-a u trećem tromjesečju je 0,9%. Ako osobna potrošnja i izvoz usluga ne kompenziraju pad vanjske tražnje u preostala dva mjeseca trećeg tromjesečja i u posljednjem tromjesečju, u jesenjem krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija vrlo je vjerovatno korigiranje realne gospodarske aktivnosti prema dolje za 2023. godinu u odnosu na proljetni krug. U proljetnjem krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija objavili smo da u 2023. godini očekujemo skroman rast realnog BDP-a, od 1,6%.

Naše procjene ukazuju na ublažavanje inflatornih pritisaka. Ipak, očekujemo da će inflacija u kratkom roku i dalje biti značajno viša od prosjeka za razdoblje od kada se službeno prikupljaju podaci o potrošačkim cijenama u BiH. Službeno objavljena inflacija u BiH, od samo 4% u srpnju, ukazuje na neočekivano brzo usporavanje inflacije. Prosječan rast cijena po entitetima značajno se razlikuje. Prema podacima entitetskih agencija za statistiku, u srpnju je u Republici Srpskoj zabilježena godišnja inflacija od 5,2%, dok je u Federaciji BiH zabilježena inflacija od 2,8%, prema čemu je ova stopa inflacije daleko najniža u regiji. Značajno usporavanje inflacije, prema službenim podacima, u lipnju i srpnju rezultiralo je revidiranjem naših očekivanja vezanih uz inflaciju u drugoj polovici godine naniže.

Trenutačno procjenjujemo da bi godišnji rast prosječnih potrošačkih cijena u drugoj polovici godine mogao iznositi 3,7%. Na temelju preliminarne procjene komponenti cijena za preostalih pet mjeseci tekuće godine, projiciramo da bi temeljna inflacija mogla iznositi 6,1% i ukupna inflacija 6,4% u 2023. godini. U proljetnjem krugu srednjoročnih makroekonomskih projekcija CBBiH za 2023., projicirana je inflacija od 7,7%, odnosno 1,3 postotna poena više u odnosu na

trenutačnu prognozu iz ovog izvještajnog razdoblja. Na inflaciju u BiH trenutačno utječu promjene u razini temeljne inflacije, iz koje se isključuju cijene hrane, alkoholnih pića i duhana, te energenata, što ukazuje na sve izraženiji rast domaćih cijena. Odjeljak režijskih troškova ima sve značajniji utjecaj na domaću inflaciju, prvenstveno zbog rasta cijena plina, najamnina i komunalnih troškova. Uz to, cijene električne energije, kao najvažniji pododjeljak ukupnih režijskih troškova, zabilježile su značajan ras (6,8%) u prvih sedam mjeseci tekuće godine, dok je njihov utjecaj na prošlogodišnju inflaciju bio neznatan. Rast cijena električne energije, uz već prisutan rast cijena nafte i naftnih derivata, mogu dodatno povećati inflatorni pritisak u narednom razdoblju

Grafikon 1. Kratkoročna procjena inflacije u BiH

Izvor: BHAS, CBBiH

Napomene: Izračun i procjena temeljne inflacije u BiH temelji se na metodologiji u kojoj se isključuju: 01 Hrana i bezalkoholna pića, 04.05.02 (Plin), 04.05.03 (Tekuća goriva), 04.05.04 (Čvrsta goriva), 04.05.05 (Toplinska energija), i 07.02.02 (Goriva i maziva). Temeljna inflacija je zaključno sa srpnjem 2023. godine, procjena CBBiH na temelju službenih povijesnih podataka koje objavljuje BHAS.

Objavu rezultata sljedećeg kruga srednjoročnih makroekonomskih projekcija, za razdoblje 2023 – 2025. godine, s revizijom godišnjih projekcija ključnih makroekonomskih varijabli za 2023. i 2024. godinu, planiramo za studeni 2023. godine. Planiramo objaviti sljedeći krug brzih procjena BDP-a, te ukupne i temeljne inflacije krajem 2023. godine.